

mand, men her have vi dog gjort den Indrømmelse, at Præsten skal være selvstrevet Medlem af Skolekommissionen, og det havde dog været naturligere, om vi fra vor Side havde sagt: Lad hele Skolekommissionen blive valgt! Lad ogsaa Præsten komme med paa Valg sammen med de andre Medlemmer af Kommunen, og lad ham saa blive valgt, hvis Beboerne antage, at han egner sig til at sidde i en Skolekommission. Det havde været et naturligt Forlangende fra Flertallets Side. Vi have imidlertid gjort den Indrømmelse, at Præsten skal være selvstrevet Medlem af Kommissionen, og det kan da kun ses som en Indrømmelse fra vor Side. Jeg skal for øvrigt indrømme, at der er noget, der taler for, at Præsten er Medlem af Skolekommissionen, og det har jeg ogsaa tidligere selv gjort opmærksom paa, men jeg synes i Grunden, at der er grumme lidt, som taler for, at Præsten skal være selvstreven Formand i Skolekommissionen. Da man i sin Tid gav Kommunaloven, gav man der Befolkningen Ret til selv at vælge Kommunalbestyrelsen og selv vælge dens Formand, og jeg mener da, at da Udviklingen stadig gaar fremad og Oplysningen bliver større, kan man nok paa det Tidspunkt, hvorpaa vi nu befinde os, give Befolkningen den Ret, at de selv vælge Formanden i den Skolekommission, de have valgt. Dernæst har jeg allerede i Forvejen gjort opmærksom paa, at Præsterne efter min Mening selv ere bedre tjente med at sidde som valgte Formænd i Kommissionen. Det vil være langt bedre og behageligere for Præsten at sidde som valgt Formand, og hans Indflydelse vil ogsaa blive større, naar han sidder der sammen med og valgt af sine Sogneboere, selv om man saa ogsaa maa sige med den højtærede Minister, at han sidder i Kommissionen som menigt Medlem. Jeg tror, at er der noget, som skader Præsterne i deres Gerning, er det det, at de ikke altid have Evner til at omgaas deres Sognebørn saaledes, at disse saa Indtryk af, at Præsten er deres Sidemand, et menigt Medlem, ligesom de i de Foretagender, som de skulle arbejde sammen paa. Jeg har tit og ofte set, at den Præst, som kan sætte sig ved Siden af sine Sognebørn som menigt Medlem, faar ogsaa den største Indflydelse, og det er meget sjældent, at han, naar han ellers er en dygtig Mand, ikke bliver valgt af sine Sognebørn til at lede den Gerning, han skal arbejde med dem i. Jeg tror derfor, at det vil være heldigt for Præsten at blive valgt til Formand i Stedet for at være født dertil. — Hvad angaar Spørgsmaalet om Afstedigelse, indrømmede selv det ærede

Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds, at der kunde ligge noget til Grund for, at man vilde have nogen Indflydelse paa Afstedigelsen af Læreren, saa der kan da ikke være nogen Uenighed om, at dette Spørgsmaal ogsaa godt kunde drages ind under denne Skolelovs Behandling. Der kunde kun være Uenighed om, hvor stor Indflydelse Befolkningen skal have paa Afstedigelsen af en Lærer. Det er der min Overbevisning, at den Paragraf, vi ved 2den Behandling fik sat ind i Loven, giver egentlig Befolkningen et Minimum af Indflydelse, og jeg tror ikke, at der kan være nogen Fare for Lærerne ved at modtage en saadan Paragraf. Naar man kræver, at der skal være Enstemmighed mellem Skolekommissionens og Sogneraadets samtlige tilstedeværende Medlemmer, for at en Afstedigelse skal kunne finde Sted, tror jeg ikke, at der kan være Tale om nogen Vilkaarligheds Udøvelse. Naar baade Præst, Sogneraad og de øvrige Medlemmer af Kommunalbestyrelsen ere enige om denne Foranstaltning, vil man dog ikke kunne se nogen Uretfærdighed og Vilkaarlighed dert, eller kunne tro, at der skulde være nogen Fare derved. Er der derimod kun et Flertal for Afstedigelsen, have vi jo indrømmet, at Sagen maa gaa igennem Skoledirektionen, og jeg tror, at naar baade Skoledirektion og et Flertal andetsteds ere enige om Afstedigelsen, kan man ogsaa lade vedkommende Mand blive afstediget. — Hvad endelig angaar Afsnittet om den private Skole, maa jeg sige, som jeg tidligere har sagt, at jeg tror ikke, at en Skolelov overhovedet kan gennemføres, saa den bliver modtagen med nogenlunde Tilfredshed fra alle Sider, naar der ikke ved samme Lejlighed bliver gjort nogle Indrømmelser til de private Skoler. Disse Indrømmelser eller Begunstigelser har Udvalgets Flertal og det høje Ting ønsket givne paa den her foreslaaede Maade, og vi have egentlig ikke fra nogen Side mødt Forslag i denne Retning, naar undtages fra det ærede Medlem for Maribo (Johannsen), der har stillet et Forslag, og derved gjort sit til at optage en Forhandling herom. Vi have ikke mødt noget saadant Forslag fra Ministerens Side. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Schærling) talte meget stærkt imod Skolepenge og mente, at de vilde komme til at virke meget generende for de offentlige Skoler, er det jo tit og ofte imødegaaet her. Jeg føler mig fuldkommen overbevist om, at Skolepengene ikke ville komme til at genere den offentlige Skole i nogen nævneværdig Grad, fordi Princippet her er gennemført paa